

Francesc Homs: «Ens han transmès que volen acabar el judici el 12 d'abril»

L'exconseller de la Presidència i membre de l'equip de defensa de Sánchez, Rull i Turull lamenta que Espanya necessiti el Codi Penal per "mantenir-se unida", i considera que la Fiscalia està "fent el ridícul" amb un relat "extemporani"

Francesc Homs, exconseller de Presidència i advocat de Sánchez, Rull i Turull. | Adrià Costa

De ser la cara i la veu del Govern a posar-se la toga. No és la primera vegada que Francesc Homs (Vic, 1969) s'asseu a la sala penal del Tribunal Suprem. L'exconseller de Presidència i excap de files del PDECat a Madrid ho va fer el 27 de febrer del 2017 (<https://www.naciodigital.cat/noticia/126187/francesc/homs/declara/al/suprem/comenca/segona/volta/judici/al/9-n>) acusat per desobediència i prevaricació pels fets relacionats amb la consulta del 9-N. Va acabar inhabilitat (<https://www.naciodigital.cat/noticia/127311/suprem/inhabilita/francesc/homs/any/mes/9-n>). Ara hi torna, però ostentant un paper ben diferent.

Homs forma part de l'equip de la defensa que lidera l'advocat Jordi Pina, i s'encarrega de sumar arguments per a l'absolució de Jordi Sánchez, Jordi Turull i Josep Rull. En una entrevista a **NacióDigital**, Homs valora l'inici del judici de l'1-O (<https://www.naciodigital.cat/noticia/172512/dietari/judici>), que ja ha completat la major part dels interrogatoris, i avança la data més probable de finalització.

- Dues setmanes de judici i quatre dies de declaracions. Quines són les sensacions?

- Judici endins, i crec que també enfora, molt bones. Intento objectivar al màxim per fer la valoració. Ens havíem fixat una sèrie d'objectius, que són en base a determinats conceptes a desmuntar. I d'això en faig una valoració molt positiva perquè puc anar posant creus a tot els objectius.

- Quins són?

- Per una banda, tot el relat construït a partir del *Llibre Blanc de la Transició Nacional* de l'any 2012, moment en el qual diuen que es va orquestrar aquesta actuació concertada. Aquí s'han anat posant taps molt ben posats. Un altre tema és tota la qüestió relativa a la malversació, és a dir: si vostès no ho han pagat, d'on s'ha tret tot? Doncs si no s'ha pagat amb diner públic, és que es deu haver pagat amb diner privat, i ja està. Això ja vol dir que els comencem a guanyar un cert marc mental de referència. I, després, una altra que és tota la qüestió de la violència. És el punt on estic més sorprès perquè no hi ha ni un mínim esforç per donar contingut a aquesta suposada violència per part de les acusacions. Estic vivint el que ja vaig viure al Suprem: un judici per desobediència.

- Respecte d'aquesta presumpta violència, de moment no s'estan presentant més elements dels que ja es coneixien (<https://www.naciódigital.cat/noticia/174064/fiscalia/desafina/intent/fabricar/rebellio>) . Això el sorprèn?

- Potser no tenen proves, però crida molt l'atenció que només s'estan recolzant en si van donar curs o no a uns mandats del Constitucional que, a més, eren febles per la seva pròpia naturalesa.

- Pel que fa al tribunal, el veuen garantista o restrictiu, de moment?

- Hem d'explicar que una cosa són les garanties processals, que és el que tenim dret a tenir, i una altra és la cortesia. La cortesia sempre l'agrairé perquè em sembla d'educació. Però no podem confondre cortesia amb garanties processals. I una mica la sensació que es projecta, i on puc posar l'accent, és que la cortesia no pot suplir la falta de determinades garanties processals que hem tingut durant tota la fase d'instrucció. I en aquesta fase del judici hi ha interrogants.

"Una cosa són les garanties processals, que és el que tenim dret a tenir, i una altra cosa és la cortesia del Tribunal Suprem. No podem confondre cortesia amb garanties processals"

- Durant els últims dies també s'ha pogut percebre la sensació que el tribunal vol accelerar el judici. De fet, l'interrogatori de dimecres va acabar passades les 21.30 hores de la nit. (<https://www.naciódigital.cat/noticia/174028/mundo/tanca/interrogatoris/dimecres/responen/totes/parts/excepte/vox>) Ho consideren una vulneració de garanties?

- Vull ponderar les paraules per no qualificar les coses greus i les menys greus de la mateixa manera. Però, certament, això d'accelerar el judici no facilita les garanties. Un altre exemple és el discurs d'un judici sense dilacions, que és evident que tenir-lo és una garantia per a qualsevol processat. Però no es pot confondre amb començar un interrogatori per a qui demanen molts anys de presó a les vuit del vespre. I més, quan les persones afectades no tenen marge de maniobra. Seria diferent si tothom se n'anés a peu a l'hotel.

- Esperaven que la Fiscalia entrés, des del primer moment, a abonar tan directament en el discurs polític?

- El que veig és una Fiscalia ubicada en el mes de novembre de l'any 2017. No s'ha mogut. I gestionant no el dret, sinó un estat emocional. Està gestionant un *A por ellos*, que era un mandat no judicial, sinó emocional. Polític, si es vol, però sobretot emocional. I no s'ha mogut d'aquest temps, com si el pas dels mesos no hagués ajudat a recol·locar les coses. Crec que estan fent el ridícul, que són extemporanis. No han fet l'esforç de contrastar atestats policials que van ser absolutament inflats a l'hora de posar-hi una narrativa dramàtica pròpia de finals del segle XIX i d'abans de perdre les colònies. Un relat castrense amb llenguatge de quarter militar. Veig una Fiscalia atrapada.

L'*A por ellos* no és una qüestió que tingui ni tan sols un fonament en la Constitució, expressa un sentiment. I la Fiscalia ha vingut sense haver aprofundit en res, i es troba uns senyors que venen endreçats, fins i tot des del punt de vista físic, que venen també endreçats argumentalment, cadascú amb el seu estil i enfocament. Els fiscals acaben fent preguntes que són més que absurdes: delirants.

Imatge de Francesc Homs en una entrevista a NacióDigital. Foto: Adrià Costa

- A la vista dels fets, creu que el ministeri fiscal pot acabar actualitzant el seu relat i argumentar una rebaixa dels delictes i de la petició de penes?

- Crec que la Fiscalia té molt poc marge. I la campanya electoral, des d'aquest punt de vista, no els ajudarà. Aquesta sentència no està redactada, malgrat que tampoc sóc ingenu. Però a la Fiscalia la veig molt inflexible, i ells aniran persistint en la gestió emocional del mes d'octubre i novembre [del 2017], i no sortiran del bucle a risc de fer el ridícul. I és que estan preguntant per l'hora del crim, perquè era de matinada, és a dir, amb nocturnitat. És la lògica dels agreujants propis del dret penal. I només els hagués faltat dir que con *nocturnidad* i *alevosía*.

- Quina valoració fan del paper de l'Advocacia de l'Estat (<https://www.naciódigital.cat/noticia/173940/advocacia/estat/cotxe/escombria/fiscalia>) ?

- Té un paper d'adhesió a unes decisions inspirades políticament, i amb les quals em sembla que no hi ha convicció. Veig l'Advocacia sense convicció en els interrogatoris.

- És volgut, políticament, que l'Advocacia tingui aquest paper?

- Jo crec que no. Normalment els advocats de l'Estat són gent molt professional, són molt corporatius, no es deixen picar la cresta. A aquestes senyores les van nomenar i els va caure aquest *percal*, que ara gestionen com poden i amb molt poca convicció.

- Però tenen intenció, sobretot a l'hora de formular algunes de les preguntes.

- Perquè està en un clixé. La intenció que ha demostrat és per acreditar una desobediència. De moment, aquesta setmana el judici ha donat pel que ha donat. I el titular és que estem davant d'un judici per desobediència. Això no tindria més relleu, si no fos perquè hi ha gent que porta un any a la presó i és un escàndol. Ho trobo esperpèntic, és una situació dantesca.

- Creu que seran els testimonis més polítics, com Mariano Rajoy o Soraya Sáenz de Santamaría, els qui ajudaran a argumentar el discurs de la rebel·lió?

- Ara hem d'especular sobre què passarà. Perquè ni la gent de Madrid, ni la premsa espanyola, ni els que ens ho mirem des de la perspectiva catalana o des de fora, entenem res. Per tant, per buscar una explicació, la pregunta és pertinent, però com a conseqüència del que hem vist ens hem de preguntar què demanaran per justificar la rebel·lió a uns testimonis que són polítics. Díficil que ho facin els polítics, fins i tot els que han estat al capdavant de l'Estat, perquè llavors aniria contra ells.

"Si tenen la convicció que hi va haver una rebel·lió construïda des de feia temps, i que es volia subvertir l'ordre constitucional a través de la violència, què va fer Rajoy?"

- Podria anar contra Cristóbal Montoro, en el cas de la malversació?

- O del mateix Rajoy. Si tenen la convicció que això va ser una rebel·lió, que estava construïda des de feia temps, i que es volia subvertir l'ordre constitucional a través de la violència, què va fer aquest senyor? Suposo que això és el que li preguntaran els de Vox i també el que li preguntarem nosaltres, cadascú per les seves raons.

- Pel que fa als testimonis de la setmana que ve, confien que diguin la veritat, tenint en compte que estan sotmesos a un possible delictes de fals testimoni?

- Jo m'he posat la toga i no me la vull treure. Les defenses ens hem generat una expectativa que és la que diu que els testimonis han d'actuar d'acord amb el que està establert, i és que no poden mentir. Per tant, les preguntes les farem des d'aquesta perspectiva. Jo no puc dir, abans que testifiquin, que són polítics i que, com que els conec, no diran la veritat.

- Pel que fa als interrogatoris als acusats, en els quals s'han plasmat diferents estratègies

de caire més tècnic o polític, quina és la valoració que en fan? Les consideren complementàries?

- Absolutament. Jo sóc molt fan de la polifonia. Sóc conscient que pot tenir lectures externes de més o menys comprensió, però estic molt pendent del judici de cara endins, i ho trobo magnífic. Si no ho haguéssim fet així, ho hauríem d'haver fet així. Però ara ha estat fruit de l'atzar i jo diria que ho tenim tot. I sempre tindrè la consciència tranquil·la perquè, a més, l'avantatge del judici des de la perspectiva de la defensa és que no competim entre nosaltres. O ens en sortim tots, o no se'n surt ningú, fins i tot el Santi Vila.

- Té algun tipus de benefici de futur el fet que alguns exconsellers hagin rebaixat el valor efectiu de la DUI

(<https://www.naciódigital.cat/noticia/174019?&passaact=b2de1783ce324f7108474d275e4e6d89&renovaportada=1>) ?

- Aquesta és una pregunta política i és molt pertinent, però jo no em trec la toga. Tinc la meua opinió al respecte, però no em vull pronunciar sobre això.

- Però com a estratègia de defensa, és una cosa que està pactada, per exemple?

- No té res a veure amb l'estratègia de defensa.

Francesc Homs forma part de l'equip de la defensa de Sánchez, Rull i Turull. Foto: Adrià Costa

- Una de les coses que exemplifica el judici és que només es pugui debatre sobre què va passar la tardor del 2017 a la sala del Tribunal Suprem. No s'ha fet al Parlament ni al Congrés.

- Això en part és així, tot i que el debat no és complet. Nosaltres el propiciem, però no és complet perquè en el fons continua havent-hi una altra part absent. M'està costant molt posar-me la toga perquè la gent continua percebent-me com a polític i perquè hi ha coses que es porten a dins. Pateixo molt per tot el que passa, però des de fa molt temps que no opino. Hi ha coses que m'han agradat i altres que no, però la distància et fa veure els teus amb un sentit més ampli, i ara sóc *mega* solidari perquè és tan desproporcionat el que està fent l'Estat...

El dia que tinguem prou perspectiva, ens esgarriarem molt més. I això em fa militar molt en l'abstinència d'opinar, perquè als meus els han apallissat, ens han apallissat col·lectivament, i jo no em fixaré si un porta la sabata descordada o la camisa mal posada. El problema del moll de l'os no és aquest.

- El context polític sembla que ja està marcant el judici. Veu una connexió entre la convocatòria d'eleccions generals i l'acceleració dels tempos del judici?

- Sí que el condiciona, sí. El Suprem ja tenia al cap com casar el calendari en relació a l'inici de la campanya de les municipals, doncs ara imagina't.

- És possible que el judici acabi abans d'iniciar la campanya de les espanyoles?

- Pel que ens han transmès informalment, volen acabar aquest judici el 12 d'abril, que és el dia que comença la campanya electoral. Perquè si mires bé el calendari, o acabes el 12 d'abril o te'n vas després de les municipals. O acaben el 12 d'abril o hauran de trobar una manera per fer una interrupció al judici o continuar-lo, però tampoc tenen un calendari net.

- El judici podria celebrar-se igualment durant la campanya electoral?

- El judici és independent, no? Però sí que és veritat que hi ha una cosa que sempre pesa molt, que se'n diu l'antecedent. I l'antecedent, que és tota una filosofia de vida, és com una roca. És una inflexibilitat molt gran. I hi ha l'hàbit i la costum que aquest tipus de judicis no estiguin barrejats amb els calendaris electorals. Abans era tot més previsible, però ara mira com anem. Suposo que un dia trencaran aquest precedent, i aquest podria ser el cas.

"Vox serà un disc ratllat molt pesat. Practiquen frau processal, són un funambulistes del dret i estan aquí com si estiguessin al circ"

- Durant els interrogatoris, tots els acusats han evitat respondre les preguntes de Vox. L'estratègia és no donar-los cobertura?

- El meu pronòstic és que dels de Vox en quedarem fins al capdamunt. Com a mínim, ens n'hem estalviat una setmana. Perquè serà un disc ratllat molt pesat. Jo els he vist en la instrucció i són el que són. Practiquen frau processal, són un funambulistes del dret i estan aquí com si estiguessin al circ. I és veritat que aquí, des d'un punt de vista formal, es pot sostenir que la llei els assisteix, però la llei també té una vessant que és la seva interpretació material, i això no els assisteix. Per tant, el tribunal podia haver fonamentat que hi havia un frau processal com una casa de pagès.

- Marchena els hauria d'haver expulsat com a acusació popular, doncs?

- Evident, sense cap mena de dubte, i més en un context de campanya electoral. Això no és una acusació popular, són una acusació partidista perquè són un partit polític. Si això el Suprem s'ho ventila,

no tindria cap rascada al Constitucional ni a Europa, però no els ha donat la gana de fer-ho, pel que sigui.

- Confia que el tribunal els pari els peus, si aprofiten per fer campanya?

- Marchena, quan se senti la necessitat de fer-ho, ho farà. Però tornem a allò de la cortesia i les garanties processals. Podem veure alguns episodis de Marchena plantant-se davant de Vox perquè me'ls conec i abusaran. Jo ho van fer durant el marc de la instrucció quan no hi havia càmeres, i ara faran la campanya electoral a la sala del penal. Però el problema és d'arrel, de perquè els ha deixat ser allà.

- Què en pensa, per altra banda, que no s'hagi garantit espai a la sala pels observadors internacionals?

- El tribunal ho podria haver fet, però en la seva mentalitat, no ho troba greu. M'atreveria a dir que deu pensar que donar-los un estatus de reconeixement implicaria algun dèficit, admetre que és necessari que hi siguin. I crec que el Suprem s'equivoca, però que en la seva tradició cultural, ho viu com un acte de feblesa. I és que el sistema castellà i espanyol se sent profundament insegur.

Francesc Homs, qui porta la defensa de Sánchez, Rull i Turull, conjuntament amb Jordi Pina, en una entrevista Foto: Adrià Costa

- Confien en Europa, doncs?

- Confio en el sistema de garanties europeu, però ja us ho diré quan vegi la sentència.

- I es plantegen que hi pogués haver absolució?

- Jo he d'aspirar i confiar que hi hagi una absolució per a tots. Després, en el meu fur intern puc aplicar l'estadística i projectar-la. Del que hem vist fins ara, podem dir que és difícil que hi hagi

una absolució. Però ens hem de posar en l'escenari d'exigir l'absolució i creure en l'absolució. Perquè si hi hagués una condemna que a ulls de molta gent es pogués considerar baixa, a mi em continuaria semblant escandalosa. I, al final, també estem gestionant unes expectatives, i no voldria que ens fessin passar per generosa una condemna que no hi hauria de ser mai.

És escandalós perquè estem en un sistema que diu que organitzar un referèndum no és delictiu, que diu que és una democràcia, però on ja se'ns va aplicar el 155. Tot allò que era reprobable per a la política espanyola ja s'ha culminat. Tot allò que els va excitar tant el mes de setembre i octubre [del 2017] ja es va aplicar. I què cony fot el dret penal aquí? És una deficiència del sistema espanyol. I a mi m'és igual que sigui per desobediència o un altre delictiu. El dret penal ha entrat en un lloc on no hauria d'haver entrat mai.

"Una amnistia és posar el comptador a zero perquè hi ha un acord polític. I idealment un acord polític és una cosa que tothom deu anhelar, no?"

- Els indults estan damunt la taula?

- Jo crec que no. Però és una cosa que depèn de la política.

- I una amnistia del govern espanyol?

- És una altra cosa. Una amnistia és posar el comptador a zero perquè hi ha un acord polític. I idealment un acord polític és una cosa que tothom deu anhelar, no?

- Tal com s'ha vist en les últimes setmanes, però, un acord polític es presenta complex.

- Tanmateix, tot això és conjuntural. El que té profunditat i càrrega històrica és la constatació que quaranta anys després d'una transició que es va dir exemplar, de cop i volta descobrim que, malgrat estar permeses i reconegudes com a dret determinades opcions ideològiques, no és veritat. I que aquest sistema de l'estat espanyol no se sent segur. És la reacció del pare autoritari que considera que el seu fill és producte de com de consentit ha estat per part de la mare. I ell arriba allà amb quatre cops a arreglar-ho tot. Aquí hi ha un fill que s'emancipa, i que no deixa d'estimar amb qui ha conviscut durant molt de temps, però el pare autoritari simplement no ha entès que el món ha canviat.

Aquí el que es produeix és un espasme, i jo situo que serà dels últims, d'aquest Estat. Per això és molt important reivindicar l'absolució, perquè el que estem fent, és reivindicar una concepció de l'Estat i de convivència col·lectiva. En les dictadures es necessita un Codi Penal que limiti el dissident. En les democràcies, el Codi Penal només es pot aplicar als delinqüents comuns. I si realment un projecte col·lectiu com Espanya necessita del Codi Penal per mantenir-se unida, això té els dies comptats. Mentrestant ens poden fer passar males estones, però té els dies comptats en termes històrics.